EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.10.13.
SWD(2025) 289 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri:

A BIZOTTSÁG (EU) .../... RENDELETE

a külső tápegységekre, a vezeték nélküli töltőkre, a vezeték nélküli töltőpadokra, az általános felhasználású hordozható elemek, illetve akkumulátorok akkumulátortöltőire és az USB-C típusú kábelekre vonatkozó környezettudatos tervezési követelményeknek a 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti megállapításáról és az (EU) 2019/1782 bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

{C(2025) 6759 final} - {SEC(2025) 264 final} - {SWD(2025) 288 final}

Hatásvizsgálat egy, a külső tápegységek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények meghatározásáról és az (EU) 2019/1782 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletről

A. A fellépés szükségessége

Miért? Milyen problémát kell megoldani?

Az EU-ban évente több mint 400 millió külső tápegységet értékesítenek. Ezek az eszközök villamos energiával látnak el elektronikus és elektromos végpontokat, például laptopokat, okostelefonokat, vezeték nélküli routereket és elektromos fogkeféket. Energiahatékonyságukat a környezettudatos tervezésre vonatkozó követelményeket megállapító (EU) 2019/1782 rendelet szabályozza. A rendelet előírja, hogy azt a technológiai fejlődés fényében felül kell vizsgálni. A felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés számos olyan konkrét követelményt határoz meg, amelyekkel foglalkozni kell, különösen a 10 %-os terhelés melletti energiahatékonysággal, a körforgásos gazdasággal összefüggő alkalmazási körrel és szempontokkal, és különösen az interoperabilitással kapcsolatban.

A rendeletet értékelték, és az eredményesnek bizonyult a külső tápegységek energiafogyasztásának csökkentése szempontjából. Azt is megállapították, hogy a rendelet továbbra is releváns, de az elektromos termékek és a kialakulóban lévő félvezető-technológiák változó piacát úgy azonosították, mint amely kiaknázatlan lehetőségeket kínál további energetikai, környezeti és fogyasztói előnyök tekintetében.

A rádióberendezésekről szóló 2014/53/EU irányelv módosításával az EU megtette az első lépést az elektronikus eszközök egységes töltésének megoldása felé. Ez egy sor elektronikus eszköz, különösen okostelefonok, laptopok és táblagépek egységes csatlakozó és töltési protokollját írta elő. A módosítás elfogadáskor elismerték, hogy ezzel párhuzamosan szükség van az ilyen és hasonló eszközök tápellátására használt külső tápegységek szabályozására.

A beavatkozás célja a külső tápegységekre vonatkozó optimális környezettudatos tervezési követelmények azonosítása az EU energiahatékonysági és környezetvédelmi céljaihoz való hozzájárulás, a fokozottabban körforgásos gazdaság támogatása, valamint az egységes piacon a külső tápegységek előtt álló akadályok elkerülése érdekében. A környezettudatos tervezésről szóló irányelv követelményei azt jelentik, hogy az energiahatékonysági követelmények szigorúságát olyan szinten kell meghatározni, hogy a fogyasztók számára a legalacsonyabb életciklusköltséget érjék el, költségmegtakarítást eredményezve, ugyanakkor hozzájárulva az átfogó uniós célokhoz.

Jelenleg az EU-ban a mintegy 2 milliárd külső tápegység energiafogyasztása mintegy 11,6 TWh, ami az EU végsőenergia-fogyasztásának mintegy 0,5 %-a. A gyártásuk energia- és szennyezőanyag-kibocsátással is jár. Az előállításukból és felhasználásukból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás a becslések szerint évente mintegy 2 millió tonna szén-dioxid-egyenértéket tesz ki.

Mi e kezdeményezés várható eredménye?

A kezdeményezés várhatóan hatékonyabb külső tápegységeket eredményez, amelyek kevesebb villamos energiát használnak fel a végpontok tápellátására, és ezáltal a fogyasztók pénzt takarítanak meg az alacsonyabb villamosenergia-számlákból adódóan. Emellett a villamosenergia-termelésből származó szennyezőanyag- és üvegházhatásúgáz-kibocsátás is csökkenni fog.

Az interoperabilitási követelmények révén a kezdeményezés el fogja érni, hogy a fogyasztóknak nem kell minden elektromos termékkel új külső tápegységet vásárolniuk, és ezáltal csökkenteni fogja kiadásaikat. A megvásárolt külső tápegységek alacsonyabb számának köszönhetően csökken az anyagok iránti szükséglet, és csökken a gyártásból származó energia- és szennyezőanyag-kibocsátás.

Ezek az energiahatékonysági és interoperabilitási követelmények együttesen hozzájárulnak az EU energetikai, éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseihez.

Az interoperabilitási követelmények várhatóan jelentősen növelik a fogyasztók kényelmét annak biztosításával, hogy a külső tápegységek különböző eszközökkel újrahasználhatóak legyenek, és meghibásodás vagy elvesztés esetén könnyen helyettesíthetőek legyenek egy másik eszközzel.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?

A környezettudatos tervezésről szóló irányelvet, amely keretet biztosít a külső tápegységek és egyéb, energiával kapcsolatos termékek teljesítményének szabályozásához, az uniós hozzáadott érték biztosítása érdekében fogadták el. Az irányelv felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy szabályozza e termékek környezeti teljesítményét, miközben biztosítja, hogy a követelmények az egységes piacon belül azonosak legyenek, elkerülve ezáltal a termékek szabad mozgásának akadályait.

A környezettudatos tervezésre vonatkozó követelmények uniós szintű megállapításával környezetbarátabb, energiahatékony termékek állnak rendelkezésre az EU egész területén, valamennyi tagállamban. Ez a piac sokszor nagyobb, mint bármely tagállam piaca, és így sokkal jobban ösztönzi az iparágat az innovációra és a követelményeknek leginkább költséghatékony módon megfelelő termékek kifejlesztésére.

Ezért a környezettudatos tervezési követelmények uniós szintű meghatározása egyértelmű hozzáadott értéket képvisel. Harmonizált uniós szintű követelmények nélkül a tagállamokat arra lehetne ösztönözni, hogy nemzeti környezetvédelmi és energiapolitikáik keretében nemzeti termékspecifikus minimumkövetelményeket határozzanak meg, ami kereskedelmi akadályokkal járma. Ez volt a helyzet számos termék esetében, mielőtt uniós szinten bevezették volna a környezettudatos tervezésre vonatkozó intézkedéseket.

B. Megoldások

Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?

A környezettudatos tervezéssel és az energiacímkézéssel foglalkozó konzultációs fórumon és kétoldalú találkozókon az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd, valamint írásbeli észrevételek révén számos lehetséges intézkedést vizsgáltak meg. A vizsgált intézkedések a külső tápegységek energiahatékonyságával, interoperabilitásával és a tartósságával foglalkoztak.

Fontolóra vették az önkéntes megállapodást, de mivel nagyon sok gyártó gyárt ilyen terméket, valószínűtlen, hogy egy ilyen megállapodás jelentős piaci részesedést fedjen le. Az iparág nem fejezte ki érdeklődését egy ilyen megállapodás iránt, ezért ezt a lehetőséget elvetették.

Az előzetes elemzést követően számos egyéb intézkedést elvetettek, többek között a következőket:

- Javíthatósági követelmények.
- A vezeték nélküli töltésre vonatkozó harmonizáció és az aktív üzemmódban mért hatásfokra vonatkozó határértékek.
- Uniós energiacímke.
- A külső tápegységek eladásának kötelező függetlenítése az elektromos termékektől.
- A hatály kiterjesztése a világítóberendezések és az elektromos kerékpárok külső tápegységeire.
- Az energiahatékonyságra vonatkozó tájékoztatási követelmények.
- A bizonyos termékkategóriák – többek között a nedves környezetben is használható termékek, a porszívók, a játékok és az audioeszközök – tápellátására használt külső tápegységekre vonatkozó USB-követelmények.

Az energiahatékonysági szintek és a körforgásos gazdaság szempontjainak feltárását célzó különböző intézkedéseket magukban foglaló szakpolitikai alternatívákat is értékelték. Egy előnyben részesített alternatívát választottak ki, amely a legalacsonyabb fogyasztói életciklusköltség eléréséhez szükséges energiahatékonysága, az energiafelhasználás és a kibocsátások csökkentése terén elért eredményessége, költséghatékonysága és más uniós szakpolitikákkal való koherenciája alapján érte el a legjobb eredményt. Az előnyben részesített alternatíva a következő intézkedéseket ötvözi:

- A hatály kiterjesztése a vezeték nélküli töltőkre, az egycellás akkumulátortöltő eszközökre, az Etherneten keresztüli aktív tápellátáshoz használt tápfeladókra és a különálló, USB-s külső tápegységekre.
- A 240 W-nál kisebb kimenő teljesítményű külső tápegységekre vonatkozó interoperabilitási követelmények, amelyek olyan végpontok tápellátását biztosítják, mint például: informatikai és távközlési berendezések (pl. vezeték nélküli routerek), fogyasztói és irodai elektronikai eszközök (pl. számítógép-monitorok, set-top boxok, játékkonzolok), egycellás akkumulátortöltő eszközök, vezeték

nélküli töltőpadok.

- Az interoperabilitásra vonatkozó tájékoztatási követelmények, beleértve az egységes töltők uniós logóját is.
- A 10 W-ot meghaladó teljesítményű külső tápegységek 10 %-os terhelésen történő üzemeltetésének minimális energiahatékonyságára vonatkozó követelmény.
- Az aktív üzemmódban mért átlagos hatásfokra és az üresjárási üzemmódban mért energiahatékonyságra vonatkozó szigorúbb követelmények.
- A vezeték nélküli töltőpadok készenléti üzemmódjának energiafogyasztására vonatkozó határérték.
- A vezeték nélküli töltők és az egycellás akkumulátortöltők tápáramkörének függetlenítése.
- Tartóssági követelmények, különösen a levehető kimeneti kábelek tekintetében.

Az előnyben részesített alternatíva révén a rádióberendezésekről szóló irányelv követelményeinek eredményeként várható mintegy 50 %-on felül a külső tápegységek uniós piacának további mintegy 35–40 %-a válik interoperábilissá.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A felülvizsgálati folyamat során széles körű konzultációra került sor az érdekelt felekkel, valamint a nemzeti hatóságok, iparági szövetségek, környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek és fogyasztói csoportok szakértőivel. 2023 februárjában a környezettudatos tervezéssel és az energiacímkézéssel foglalkozó konzultációs fórum elé terjesztették az alternatívák első csomagját. A konzultációs fórum második ülésére 2023 novemberében került sor. Az előzetes elemzést, az értékelést és az összes vonatkozó dokumentumot online elérhetővé tették a résztvevők számára, beleértve a jegyzőkönyveket, az előadásokat és az érdekelt felek álláspontját tartalmazó dokumentumokat. Kétoldalú találkozókra is sor került iparági szövetségekkel és műszaki szakértőkkel.

A környezetvédelmi és fogyasztói nem kormányzati szervezetek határozottan támogatták a szigorúbb energiahatékonysági, valamint az interoperabilitási és tartóssági követelmények bevezetését. A tagállami álláspontok árnyaltabbak voltak, néhányan a szigorúbb energiahatékonysági követelményeket részesítették előnyben, mások pedig szkeptikusak voltak a tartóssági követelményekkel kapcsolatban. A vállalkozások és az iparági képviselők általában szkeptikusabbak voltak a 10 %-os terhelés melletti energiahatékonyságra vonatkozó követelmények, valamint az interoperabilitási és tartóssági szempontok tekintetében.

A reakciók többsége az interoperabilitási intézkedésekre érkezett. Különösen néhány tagállam és iparági szövetségek vetettek fel potenciális biztonsági problémákat a nedves környezetben (pl. fürdőszobákban) használt, vagy speciális elektrosztatikus kisülési védelmet igénylő külső tápegységekkel (pl. porszívók) kapcsolatban. Aggályok merültek fel a világítási alkalmazásokkal kapcsolatban is. Ezenkívül pontosítást kértek az akkumulátortöltő eszközökre vonatkozó követelményekről. Érveket terjesztettek elő a 10 %-os terhelésre vonatkozó követelmények alkalmazhatósági küszöbértéke mellett. A környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek szigorú energiahatékonysági követelményeket szorgalmaztak, amelyek kiterjednek a vezeték nélküli töltésre is, továbbá a kábelekre vonatkozó további tartóssági követelményeket.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Milyen előnyökkel és költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen előnyökkel és költségekkel járnak a főbb alternatívák)?

Az előnyben részesített alternatívától várható fő előny az alacsonyabb energiafelhasználás mind a

használat, mind pedig a gyártás során, és ehhez kapcsolódóan az alacsonyabb üvegházhatásúgáz- és szennyezőanyag-kibocsátás. A külső tápegységek nagyobb mértékű újrafelhasználásának eredményeként kevesebb anyagot fognak felhasználni mind a külső tápegységek gyártása során, mind pedig a tüzelőanyag villamosenergia-termelés céljából történő elégetéséből.

Mennyiségi szempontból az előnyben részesített alternatíva 2035-ig várhatóan évente mintegy 3 %-os megtakarítást eredményez a külső tápegységek életciklusára vetített energiafogyasztás, továbbá a kapcsolódó ÜHG-kibocsátás 9 %-os és a kapcsolódó szennyezőanyag-kibocsátás mintegy 13 %-os csökkenését, mindezt a szabályozás nélküli forgatókönyvhöz képest. Ezek az előnyök 2035-ig évente mintegy 100 millió EUR-val csökkentik a fogyasztói kiadásokat. A becslések szerint a társadalmi életciklusköltség-megtakarítás ennél valamivel magasabb, körülbelül évi 130 millió EUR.

Az interoperabilitási követelmények jelentős mértékben fokozzák a fogyasztók kényelmét, ami pénzben kifejezve a becslések szerint hasonló nagyságrendű további előnyökkel jár a fogyasztók számára.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

Nem várhatóak további hatások a nemzeti költségvetésekre vagy közigazgatásokra nézve. A gyártók számára a tervezett intézkedések rendkívül korlátozott további adminisztratív terhet jelentenének, kizárólag a konkrét kiegészítő tájékoztatásra vonatkozó követelmények miatt. Az egységes töltő logójának a külső tápegység adattábláján és csomagolásán való elhelyezésével kapcsolatos többletköltségek a becslések szerint az eladott egységenként legfeljebb 0,001 EUR-ig terjedő tartományba esnek, és az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi külső tápegységre vetítve évente legfeljebb 400 000 EUR-t

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Ez a felülvizsgálat várhatóan támogatni fogja az innovációt, mivel meghatározza a műszaki minimumkövetelményeket, és teret hagy a versenynek azok teljesítése tekintetében. Támogatja a nagyobb energiahatékonyság irányába mutató jelenlegi piaci tendenciákat. Az alábbi követelmények újszerűek, és várhatóan más piacokon és joghatóságokban is bevezetik őket:

- 10 %-os terhelésre vonatkozó energiahatékonysági követelmények.
- Interoperabilitási követelmények, amelyek biztosítják, hogy a külső tápegységek a berendezések széles körének tápellátására használhatók.
- Tartóssági követelmények, amelyek növelik az EU-ban értékesített külső tápegységek általános

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A felülvizsgálatot a felülvizsgált rendelet elfogadását követő 5 év elteltével tervezik. Ekkor piaci adatok és egyéb információk alapján sor kerülne a rendelet értékelésére.